

коефіцієнт ціна/прибуток або прибуток до сплати відсотків і податків, що застосовується до прибутку за один рік, не здатний точно відобразити очікувані зміни її в майбутні роки. При правильному використанні коефіцієнти ілюструють загальні переваги інвесторів і часто цитуються галузевими джерелами або продавцями.

У тій же мірі, в якій бюджет змушує підприємства вимірювати і відпрацьовувати фінансові наслідки створеного ними плану, прогнози та базові припущення, які використовуються у дохідному підході для визначення вартості, вимагають такого ж аналізу та захисту. Незалежно від того, чи виникають вигоди від поглинання в результаті підвищення доходів, скорочення витрат, вдосконалення процесів або зниження капітальних витрат, дохідний підхід виміряє це припущення, дозволивши обговорити і оцінити його. Крім того, дохідний підхід чітко визначає час настання цих очікуваних вигод і показує, як знижується вартість підприємства, замість того як вигоди відсуваються далі в майбутнє.

Цей підхід також дозволяє покупцям і продавцям розраховувати справедливую ринкову вартість підприємства, а також її інвестиційну вартість для одного або більше стратегічних покупців. У разі чіткого відображення даного відмінності покупці і продавці можуть легко побачити вигоди від синергії і прийняти поінформовані рішення.

Справедлива вартість - це ринкова оцінка, а не оцінка з урахуванням специфіки суб'єкта господарювання. Для деяких активів та зобов'язань може бути ринкова інформація або ринкові операції, інформація про які є відкритою. Для інших активів та зобов'язань може не бути ринкової інформації або ринкових операцій, інформація про які є відкритою. Проте мета оцінки справедливої вартості в обох випадках однакова - визначити ціну, за якою відбувалася б звичайна операція продажу актива чи передачі зобов'язання між учасниками ринку на дату оцінки за нинішніх ринкових умов (тобто, вихідну ціну на дату оцінки з точки зору учасника ринку, який утримує актив або має зобов'язання).

Якщо ціна на ідентичний актив або зобов'язання не є відкритою, суб'єкт господарювання оцінює справедливую вартість, користуючись іншим методом оцінювання, який максимізує використання відповідних відкритих вхідних даних та мінімізує використання закритих вхідних даних. Оскільки справедлива вартість - це оцінка на основі даних ринку, то її оцінюють, використовуючи припущення, які використовували б учасники ринку, складаючи ціну актива або зобов'язання, в тому числі припущення про ризик. Внаслідок цього намір суб'єкта господарювання утримувати актив або погасити чи іншим чином виконати зобов'язання не є доречними при оцінюванні справедливої вартості.

Визначення справедливої вартості зосереджене на активах та зобов'язаннях, оскільки вони є основним предметом облікової оцінки. До того ж, цей МСФЗ слід застосовувати до власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання, оцінених за справедливою вартістю [5].

Список використаних джерел

1. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 627. [Електронний ресурс] / Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z1242-13.
3. Нехай В.А. Оцінка: елемент методу чи метод бухгалтерського обліку / В.А. Нехай // Вісник ЧДТУ.- Чернівці : ЧДТУ. – 2013. – № 3(68), с. 42-47.
4. Закон України Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2658-14
5. Міжнародний стандарт фінансової звітності 13 [Електронний ресурс] / Режим доступу: akon.rada.gov.ua/go/929_010

Волот О.І., к.е.н., доцент,

Бабич І.М., студентка гр. ЗМОАп-161

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернівці, Україна)

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОСНОВНИХ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Як відомо, головними складовими, які формують фінансовий результат від здійснення основної діяльності є доходи та витрати підприємства.

Протягом багатьох років питання доходів і витрат, їх сутність, організація, облік, аналіз, планування вивчалось як вітчизняними так і зарубіжними дослідниками. Серед них Дж. Хікс, А. Сміт, К.Маркс, Ф.Ф. Бутинць, В.С. Лень, В. В. Сопко, О. О. Терещенко, Н. М. Ткаченко, М. С. Пушкар, Л.К. Сук, Ю. С. Цал-Цалко та інші. Якщо говорити про автотранспортну галузь, то П.Й. Атамас описував у своїй роботі питання обліку, організацію, документування [1], Н.П. Левицька чітко прописувала особливості галузі, порядок отримання ліцензії, приведення прикладів господарських процесів з господарськими операціями [2]. У своїй праці Н.О. Гура відображає облік як активів АТП так і облік доходів і витрат [3].

Ефективна діяльність підприємства залежить від раціонального використання усіх видів ресурсів, що обумовлює необхідність переходу до оптимальної системи управління витратами.

В таблиці 1 наведено основні сучасні методи оптимізації витрат та виділено як переваги так і недоліки кожного з методів.

Таблиця 1

Переваги та недоліки основних сучасних методів оптимізації витрат

Метод оптимізації	Переваги	Недоліки
Таргет-костінг (target costing - цільова вартість) – метод зниження собівартості	- контроль над витратами на стадії планування продукту; - визначення цільових витрат для нових продуктів	- для зниження витрат необхідний час та інвестиції; - технічні можливості підприємства не завжди дозволяють знизити витрати до заданого рівня
Кайзен-костінг (kaizen costing) – метод постійного вдосконалення якості процесів на підприємстві із участю всіх працівників	Забезпечує постійне зменшення витрат і утримує на заданому рівні	Необхідна мотивація працівників
Just-in-time – ресурси постачаються споживачу у визначене місце, в потрібний час, в потрібній кількості.	- більш висока гнучкість при модифікації продукту; - висока продуктивність; - покращення контролю якості	- збільшення транспортних витрат; - залежність від постачальників
LCC-костінг (Life Cycle Cost) – єдиний метод управління витратами, який передбачає врахування впливу інфляції через дисконтування грошових потоків у прийнятті рішень.	- отримання в довгостроковому періоді оцінки здійснених витрат і їх покриття відповідними доходами; - забезпечення точного прогнозу всіх витрат і співвідношення отриманого доходу та витрат; - забезпечення стратегічного бачення структури витрат і зіставлення її зі структурою доходів	- відсутність періодизації фінансових результатів; - невизначеність в обліку накладних витрат; - вірогідність витрат на отримання додаткової інформації
АВС – аналіз – основним поняттям є «центр витрат» відокремленого функціонально організаційного процесу або явища, що пов'язані із формуванням однорідної сукупності витрат підприємства	- забезпечення взаємозв'язку одержаної інформації з процесом формування витрат; - підвищене обґрунтування віднесених накладних витрат на конкретний вид продукту	Суб'єктивність обґрунтування та вибору базових параметрів АВС-аналізу; трудомісткість та затратність інформаційного забезпечення, організації та проведення АВС-аналізу. Основним недоліком є потреба значних змін у системі бухгалтерського обліку та вдосконалення систем інформаційної підтримки, яка призводить до збільшення витрат на виробництво

Джерело: узагальнено авторами на основі [4]

Оптимізація витрат підприємства спрямована на вирішення наступних питань: оцінку обґрунтованості абсолютної величини витратами; її відповідність плановим величинам; оцінкою факторів формування величини та структури витрат; своєчасне виявлення резервів зменшення витрат та виявлення і обґрунтування механізмів мобілізації таких резервів. Відповідно, оптимізація витрат суб'єкта господарювання є однією із сукупності технологій цільового планування прибутку, що визначає параметри моделі управління прибутком підприємства [5].

Кожен із наведених методів може використовуватись на підприємствах автотранспортної діяльності. На нашу думку, найбільш корисним методом буде Кайзен-костінгу (kaizen costing), який допоможе зменшити витрати та утримувати їх величину на фіксованому рівні. Не зважаючи на значні недоліки ще одного методу, його можна вважати корисним для будь-якого АТП - це LCC-костінг (Life Cycle Cost), який допоможе в прогнозуванні витрат у співставленні з доходами, що не дозволить перевищення витрат над доходами.

Отже, успішне функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання залежить від управління витратами, у процесі якого приймаються рішення, спрямовані на підвищення ефективності його виробничо-господарської діяльності, конкурентоспроможності й прибутковості. Для управління витратами необхідно дотримуватись деяких аспектів, а саме: оптимальне використання ресурсів, правильний облік, контроль та аналіз понесених витрат, розробка планів та проектів, які будуть стимулювати економити матеріальні та трудові ресурси.

Список використаних джерел

1. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: [навч. посібник] / П.Й. Атамас. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
2. Левицька Н.П. Бухгалтерський облік в галузі народного господарства / Н.П. Левицька. – К.: Основа, 1999. – 276 с.
3. Н.О. Гура Облік видів економічної діяльності: підручник / Н.О. Гура. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 392 с.
4. Т.С. Яровенко, А.О. Довга, В.Е. Острияніна Шляхи та методи оптимізації витрат підприємства у ринкових умовах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi->

Гнедіна К.В., к.е.н., доцент
Руденкова С.В., магістрант гр. МОАн-161

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

СТРАТЕГІЯ ЯК КОМПОНЕНТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУ

Новою моделлю корпоративної звітності, яка включає як фінансову, так і нефінансову інформацію, дозволяє отримати повне уявлення щодо результатів діяльності підприємства та його стратегічних орієнтирів, є інтегрована звітність. На сьогодні у світі спостерігається тенденція поширення інтегрованої звітності. Все більша кількість зарубіжних компаній складають інтегровані звіти та представляють їх широкому колу користувачів, у той час як практика формування інтегрованих звітів є менш поширеною серед вітчизняних підприємств. Попри труднощі складання інтегрованого звіту, викликані відсутністю єдиного підходу до його формування та браком практичних роз'яснень стосовно змісту розділів звіту, вітчизняні компанії почали впроваджувати інтегровану звітність. У зв'язку з цим зміст інтегрованого звіту та порядок його складання потребують уточнень.

Протягом останніх років велика увага науковців-економістів прикута до теоретико-методологічних основ формування інтегрованого звіту. Проблемам впровадження інтегрованої звітності в Україні та особливостям її формування на вітчизняних підприємствах приділена увага таких вчених, як: О.П. Атамас, К.В. Безверхий, О.О. Осадча, Р.О. Костирко, Т.М. Сльозко, Т.В. Давидюк, І.В. Замула, М. Проданчук, О.В. Чумак та інших. У той же час малодослідженим залишається порядок розкриття інформації у розділах інтегрованого звіту, зокрема - питання щодо подання інформації щодо стратегії діяльності підприємства.

Метою даного дослідження є розкриття змісту стратегії як компоненту інтегрованого звіту та надання практичних рекомендацій щодо подання інформації стосовно стратегії у звіті.

Спеціальним стандартом, у якому визначені фундаментальні концепції формування інтегрованої звітності, принципи складання та основні елементи інтегрованого звіту є Міжнародний стандарт «Інтегрована звітність» («Integrated report») [1], розроблений Міжнародною радою з інтегрованої звітності та виданий у грудні 2013 р. Відповідно до положень цього стандарту інтегрований звіт – «стисла інформація про те, як стратегія, управління, результати діяльності та перспективи організації у контексті зовнішнього середовища призводять до створення вартості протягом короткострокового, середньострокового та довгострокового періоду» [1, с.36]. Одним із ключових принципів, які покладені в основу підготовки інтегрованого звіту, є «стратегічний фокус та орієнтація на майбутнє». Згідно із цим принципом «інтегрований звіт повинен включати аналіз стратегії організації та пояснювати, як ця стратегія співвідноситься зі здатністю організації створювати вартість у короткостроковому, середньостроковому та довгостроковому періодах, а також з використанням нею капіталів та впливом на них» [1, с. 7].

Стратегія відіграє важливу роль у забезпеченні раціонального використання наявних ресурсів, можливостей та резервів підприємства, а також забезпечення його сталого розвитку. У сучасних умовах господарювання зростає важливість формування стратегії не лише для ефективного управління діяльністю підприємства, а й для розкриття змісту стратегії у інтегрованому звіті. З одного боку, сформована стратегія, у якій визначаються стратегічне бачення, стратегічна мета та цілі, стратегічні орієнтири діяльності є джерелом інформації для інтегрованого звіту, з іншого – у складеному інтегрованому звіті висвітлюються питання, пов'язані із використанням підприємством капіталів (фінансового, виробничого, інтелектуального, людського, соціально-репутаційного, природного [1, с.13-14]) та впливом на них, а також його здатністю створювати вартість у короткостроковому, середньостроковому та довгостроковому періодах, які можуть бути покладені в основу формування стратегії сталого розвитку суб'єкта господарювання.

Як свідчить практика, значна частина вітчизняних суб'єктів господарювання не фокусує увагу на визначенні стратегічних планів розвитку, а зосереджує зусилля на вирішенні поточних проблем діяльності. Велика кількість вітчизняних підприємств на сьогодні не має розробленої та затвердженої стратегії розвитку, що може спричинити не лише втрату потенційних можливостей щодо підвищення ефективності їх діяльності у майбутньому, а й певні труднощі при розкритті змісту стратегічних пріоритетів суб'єкта господарювання під час складання інтегрованого звіту поряд із недостатнім досвідом у сфері формування даної звітності. Інтегрована звітність виступає основою для оцінювання результатів діяльності підприємства та розробки стратегії його розвитку.

Згідно із Міжнародним стандартом «Інтегрована звітність» інтегрований звіт включає 8 структурних елементів: 1) Огляд організації та зовнішнє середовище; 2) Управління; 3) Бізнес-модель; 4) Ризики та можливості; 5) Стратегія та розподіл ресурсів 6) Результати діяльності; 7) Перспективи на майбутнє; 8) Основні